

Årsanalys 2020

Valnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Verksamhetens utveckling under året	4
Grunduppdraget	4
Redogörelse för väsentliga avvikelser	5
Avstämning kommunfullmäktigemål	5
Målområde - Stadsutveckling och klimat.....	5
Målområde - En god organisation.....	5
Redovisning av budgetuppdrag	6
Målområde - En god organisation.....	6
Ekonomisk utveckling under året	7
Budgetavvikelse.....	7
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	7
Ekonomiska konsekvenser av coronapandemin	7
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	8
Nettokostnadsutveckling.....	8
Analys av nettokostnadsutveckling.....	8
Förväntad utveckling kommande år	9
Resultaträkning	10
Specifikation av Bidrag enligt resultaträkningen	10

Sammanfattning

År 2020 har varit ett mellanvalsår vilket inneburit att det inte förekommit några planerade val eller omröstningar i kommunen. Extraval har dock inte kunnat uteslutas varpå en beredskap har upprätthållits under hela året.

Valnämndens förvaltningsorganisation har under året löpande arbetat med administration av valnämndsärenden, valrelaterade utredningar samt utvecklings- och säkerhetsfrågor. Bemanningen har under 2020 bestått av två st.100 % tjänster fördelat på tre personer (varav en längre föräldraledighet). Kostnaden för ett upprättat valkansli 2020 har reglerats genom en överenskommelse mellan Stadskontoret och valnämnden via ett SLA som sträcker sig över perioden 2020–2022.

Med anledning av Coronaviruspandemin har nationella nätverksträffar och konferenser genomförts digitalt istället för fysiskt. Även planeringsdagar och eventuella studiebesök för valnämnd och valkansli har skjutits på framtiden. Detta har inneburit minskade kostnader för resor och sammankomster.

Valnämndens valorganisation har under 2020 fokuserat mycket arbete på valrelaterade utredningar varav främst en valgeografisk utredning. I valnämndens budget 2020 har nämnden tagit höjd för särskilda kostnader för extern konsult hjälp i det fall nödvändig kompetens inte gick att finna inom Malmö stad. Det nära samarbetet med stadsbyggnadskontoret och stadskontorets enhet för statistik och analys har dock inneburit att intern kompetens har kunnat nyttjas på ett sätt som bidragit till 138 000 kronor i lägre kostnader jämfört med budgeterad konsultkostnad. Tillsammans med övriga avvikelser på 43 000 kronor är den totala positiva budgetavvikelsen för valnämnden år 2020 181 000 kronor.

Verksamhetens utveckling under året

År 2020 har varit ett mellanvalsår. För valnämnden har detta inneburit att inga val eller omröstningar har behövt planeras/genomföras enligt valnämndens reglemente. Utifrån det politiska landskap som utvecklades efter RKL-valet 2018 har extraval dock inte kunnat uteslutas under 2020, varpå valnämndens permanenta valorganisation har upprätthållit en beredskap för eventuellt extraval under hela året.

Valkansliet har under 2020 deltagit i det nationella nätverket för kommunala valadministrationer, ingått i referensgrupp till regeringens vallagsutredning samt bidragit till valmyndighetens arbete kring utveckling av valsystemet, hantering av val vid risk för pandemi mm. Planerade fysiska nätverksmöten har ersatts av digitala träffar vilket har medfört minskade rese- och logikostnader.

Till följd av den rådande Corona-pandemin har valkansliet under 2020 ökat sin omvärldsbevakning kring hantering av val i samband med pandemi och infodemi (spridning av felaktiga uppgifter). Som konsekvens av pandemin har valkansliet upplevt ökade möjligheter till deltagande vid internationella webinar på dessa områden.

Malmö är en växande stad och det finns därför ett stort behov av att genomföra en översyn av indelningar i valdistrikt. Denna omfattande valgeografiska översyn som valkansliet har påbörjat under 2020 har också involverat tjänstepersoner från stadsbyggnadskontoret och stadskontorets enhet för statistik och analys. En stor del av utredningen har kunnat genomföras redan under 2020, för att nya distriktslinjer ska tas fram så att en ny valdistriktsindelning ska kunna beslutas av valnämnd, kommunstyrelse, kommunfullmäktige och slutligen länsstyrelsen under 2021. Valnämnden har i samband med detta även börja titta på konsekvenser av ett ökat antal vallokaler; identifiering av nya vallokaler, ekonomisk konsekvensanalys, riskbedömningar mm.

Grunduppdraget

Valnämnden fullgör, enligt sitt reglemente, de uppgifter som enligt gällande författningar ankommer på en valnämnd vid genomförandet av val till riksdagen, regionfullmäktige, kommunfullmäktige och Europaparlamentet samt vid genomförandet av folkomröstningar, opinionsundersökningar eller liknande. Valnämnden ska vidare till kommunfullmäktige upprätta förslag till budget, fastställa den interna budgeten samt göra framställningar och upprätta yttranden som rör den egna verksamheten. Valnämnden ska föra talan i mål och ärenden som rör valnämndens ansvarsområden, såvida inte kommunfullmäktige beslutar annat samt fullgöra de uppgifter som kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen lämnat över till valnämnden.

Under de år det inte förekommer några val eller omröstningar är nämndens arbete i huvudsak inriktat på att utvärdera tidigare genomförda val, upprätthålla beredskap för eventuella extraval och folkomröstningar, kompetensutveckling samt arbete med valrelaterade utvecklingsfrågor inför kommande val.

Under 2020 har valkansliet deltagit i nationella konferenser och nätverksträffar samt nationella och internationella webinar för att öka sin kompetens inte minst kring hantering av val i en pandemikontext samt hantering av misskrediterande ryktesspridning.

En större valgeografisk översyn påbörjades enligt planering under 2020, liksom en utredning kring arvoderingsystem för vaktmästare i samband med val. Vallokaler till nya valdistrikt har börjat identifieras och planering påbörjats för hur dessa ska granskas ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Valnämnden har också under året upprätthållit en beredskap för ett extraval som dock inte har blivit aktuellt under året.

Redogörelse för väsentliga avvikelser

Namn på avvikelsen:	Covid-19
Orsak till att avvikelsen har uppstått	Covid-19
Konsekvenser för de verksamheten är till för	Ett nytt allmänt beteende och nya säkerhetsrisker är för valnämnden att beakta kring vallokaler samt väljare-och röstmottagares trygghet/säkerhet inför kommande val.
Konsekvenser för andra nämnder, styrelser och det omgivande samhället i stort	Genomförandet av val under en pandemi har fått stor uppmärksamhet i samhällsdebatten.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer	Konferenser och nätverksträffar har ersatts av digitala träffar. Att kunna genomföra val under pandemi har blivit en viktig faktor att ta med i planering. Studieresor har lagts på framtiden. Sammantaget har detta inneburit kostnadsbortfall under 2020, men också förändring av arbetsrutiner på längre sikt.
Vidtagna åtgärder	Deltagande i nationella och internationella digitala konferenser och webinar. Översyn av arbetsrutiner.

Avstämning kommunfullmäktigemål

Målområde - Stadsutveckling och klimat

Kommunfullmäktigemål	Trend
Kommunfullmäktigemål - Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser	
Avstämning Valnämnden har under 2021 påbörjat en valgeografisk översyn med syfte att anpassa antalet valdistrikt efter Malmö stads växande befolkning. Valdistriktens storlek ska vara i enlighet med vallagen och dess vallokaler ska så långt möjligt vara placerade så att väljare kan nå dessa till fots eller med cykel. Deltagande vid konferenser och nätverksträffar har under 2020 genomförts digitalt vilket resulterat i minskat utsläpp av växthusgaser.	

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål	Trend
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	
Avstämning Valnämnden har under året arbetat med att utforma strategier för att förbättra arbetsmiljön för röstmottagare vid kommande val; utformning av arbetsrutiner för röstmottagare vid hat- och hotincidenter. Valnämnden har under 2020 påbörjat en utredning av arvoderingssystem gentemot vaktmästare under valdagen för att skapa ett mer rättvist, lättbegripligt och administrativt lätthanterligt system inför kommande val.	
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska säkerställa en god kompetensförsörjning	
Avstämning Valnämndens valorganisation har upprätthållit god valkompetens inom sin organisation genom att delta i referensgrupp för regeringens vallagsöversyn, vid nationella nätverksträffar, och konferenser samt internationella valrelaterade Webinar. Omfattande omvärldsbevakning har under året skett kring hantering av val under/i samband med pandemi samt hantering av misskrediterande ryktesspridning (anklagelser om valfusk mm).	

Kommunfullmäktigemål	Trend
<p>Kommunfullmäktigemål - Fler Malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen</p>	
<p>Avstämning</p> <p>Valnämnden har under mellanvalsåret 2020 upprätthållit en god valkompetens inom valorganisationen vilket bäddar för att goda förutsättningar ska kunna förmedlas till röstmottagare att upprätthålla ett professionellt bemötande i samband med kommande val, men också för väljarnas upplevelse av trygga och säkra röstmottagningsställen.</p> <p>Valnämnden har skapat rutiner för att säkerställa en jämställd fördelning bland ordföranden och vice ordföranden i valdistrikten även inför kommande val.</p> <p>I takt med att Malmös befolkning växer har valnämnden under 2020 påbörjat en gedigen översyn av Malmö stads valdistrikt. Det kan konstateras att ca 15 nya valdistrikt kommer att skapas inför RKR-valet 2022. Detta har inneburit att nya vallokaler har/ska identifieras. Planering av tillgänglighetsgranskning av nya lokaler utifrån vallagens tillgänglighetskrav har påbörjats.</p> <p>Valnämndens valkansli har deltagit i en nationell brukarförening för att utveckla det valadministrativa systemet till att bli mer användarvänligt, funktionellt och tillgängligt.</p>	

Redovisning av budgetuppdrag

Målområde - En god organisation

Budgetuppdrag
<p>Budgetuppdrag - Kommunstyrelsen, tillsammans med samtliga nämnder, ges i uppdrag att i sin planering beakta hur öppenhet, inkludering och mångfald särskilt uppmärksammas.</p>
<p>Avstämning</p> <p>Malmö är en ständigt växande stad, och under 2020 har valnämnden påbörjat en valgeografisk översyn av Malmö stads valdistrikt. En ny valdistriktsindelning ger förutsättningar för en bättre service till malmöborna, och har redan inneburit att nya vallokaler har/ska identifieras samt att en planering har påbörjats för att granska nya vallokaler utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.</p> <p>Valnämnden har skapat rutiner för att säkerställa en jämställd fördelning bland ordföranden och vice ordföranden i valdistrikten även inför kommande val.</p> <p>En ökad polarisering och hätskare samhällsdebatt har inneburit att trygghet- och säkerhetsfrågor kring valprocessen har uppmärksamats särskilt. Valnämnden eftersträvar representativitet bland röstmottagare, och för att skapa bättre förutsättningar för mångfald bland röstmottagare har valorganisationen under året bl.a. arbetat med att utforma strategier för att förbättra arbetsmiljön för röstmottagare vid kommande val inte minst vad gäller arbetsrutiner för röstmottagare vid hat-och hotincidenter.</p> <p>Valnämndens valkansli har deltagit i utbildningar för att öka sin kompetens kring inkludering och mångfald för att säkerställa att samtliga valmoment genomsyras av ett aktivt antidiskriminerande förhållningssätt.</p>
<p>Budgetuppdrag - Samtliga nämnder, under ledning av kommunstyrelsen ges, uppdrag att samarbeta för att minska lokalkostnaderna och använda befintliga ytor mer effektivt.</p>
<p>Avstämning</p> <p>Bemanningen på valnämndens valorganisation reduceras under mellanvalsår vilket under 2020 har inneburit att valkansliet har använt sig av mindre kontorsytor.</p>
<p>Budgetuppdrag - Samtliga nämnder under ledning av kommunstyrelsen ges uppdrag att samarbeta för att minska onödig administration.</p>
<p>Avstämning</p> <p>Särskilda delar av valnämndens ärendehantering/arkivering har digitaliserats.</p>
<p>Budgetuppdrag - Kommunstyrelsen, i samarbete med samtliga nämnder, ges i uppdrag att återkomma med en åtgärdsplan för hur digitalisering och automatisering bidrar till effektivisering, ökad kvalitet i verksamheterna och skapar en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.</p>

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall 2020
Nettokostnad	-2 615
Kommunbidrag	2 796
Resultat (budgetavvikelse)	181

Budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar

Konsulttjänster översyn valdistrikt, lägre kostnad	138
Övrigt	43
Summa budgetavvikelser	181

Investeringsram

Tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
	0	0	0

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Den valgeografiska översyn som valnämnden påbörjade under 2020 har genomförts enligt planering, dock med en lägre kostnad än planerat då intern kompetens inom organisationen har kunnat nyttjas på ett sätt som bidragit till minskade kostnader på 138 000 kronor jämfört med budgeterad konsultkostnad.

Ekonomiska konsekvenser av coronapandemin

Intäktseffekter, inkl. eventuella statsbidrag (Tkr)	Utfall 2020
Summa intäktseffekter	

Kostnadseffekter (Tkr)	Utfall 2020
Resekostnader	29
Arbetsplatsträffar	48
Summa kostnadseffekter	77

NETTOEFFEKT	77
--------------------	-----------

Planerade fysiska konferenser, nätverksträffar och planeringsmöten har med anledning av pandemin

istället genomförts digitalt vilket har inneburit uteblivna kostnader för resor och boenden.

Analys av avvikelser i förhållande till nämndens investeringsram

Nettokostnadsutveckling

Tkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Förändring i %
Intäkter	0	7 043	-100
Kostnader	-2 615	-16 951	-84,6
Nettokostnad	-2 615	-9 908	-73,6

Analys av nettokostnadsutveckling

Nettokostnad år 2020 är 2 615 000 kronor, vilket är 7 293 000 kronor lägre än nettokostnaden för år 2019 (9 908 000 kronor). Den lägre kostnaden beror på att 2020 har varit ett mellanvalsår då inga val har genomförts till skillnad från året 2019 då ett EU-val genomfördes.

Stadskontorets debitering av kostnad för valkansliets bemanning 2020 är lägre än vad den var under 2019. Vid en jämförelse mellan utfall av de kostnader 2019 som inte var direkt relaterade till genomförandet av 2019-års EU-val, och stadskontorets fakturering för bemanning av valkansliet under 2020 (att kunna betrakta som nödvändigt minimum även för 2019 om inget val hade genomförts) så hamnar nettokostnaden något högre för 2019 närmare bestämt på 3 026 000 kronor, vilket kan jämföras med nettokostnaden för 2020 på 2 615 000 kronor. Nettokostnadsutvecklingen bedöms ligga på en rimlig nivå.

Förväntad utveckling kommande år

Även 2021 är ett mellanvalsår, under vilket inga val är planerade. Kostnaderna för 2021 beräknas ligga i paritet med kostnaderna under 2020, med en viss ökning eftersom bemanningsgraden växlar upp redan i oktober inför kommande RKR-val 2022. I detta sammanhang bör det dock tilläggas att extraval inte kan uteslutas under 2021.

Det faktum att valnämnden går in i ett valår 2022 med ett RKR-val, påverkar valnämndens behov av kommunbidrag i stor utsträckning. Under valår delas valnämndens verksamhetskostnader in under drift, förtidsval och valdag. Kostnader för normal drift samt kostnader i samband med valdagen ska täckas av kommunbidrag, medan kostnaderna för genomförandet av förtidsval ska täckas av ett statligt bidrag. Valnämndens behov av kommunbidrag under 2022 beräknas uppgå till 15 miljoner kronor med en uppdelning av 3 miljoner kronor för driftskostnader respektive 12 miljoner kronor för genomförandet av RKR-valet. Detta beräknat utifrån sedvanlig uppräknings av 2021 års kommunbidrag avseende drift, med tillägg av uppräknings av 2019 års del av kommunbidrag avseende genomförande av val (2019 års kommunbidrag innehåller drift utifrån den tidigare valorganisationen).

År 2023 kommer valnämnden åter att gå in i ett mellanvalsår, dock med skillnaden att valorganisationen måste växla upp sin verksamhet redan innan sommaren 2023 för att kunna genomföra ett EU-val i maj 2024. Även här bör det tilläggas att extraval inte kan uteslutas under 2023.

Resultaträkning

Tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Bidrag	0	0	0
Övriga intäkter	0	0	0
Totala intäkter	0	0	0
Lönekostnader	-217	-200	-17
PO-Pålägg	-42	-80	38
Övriga personalkostnader			
Totala personalkostnader	-259	-280	21
Lokal- och markhyror	-322	-315	-7
Övriga kostnader	-2 031	-2 201	170
Avskrivningar			
Totala övriga kostnader	-2 353	-2 516	163
Nettokostnad exkl. finansnetto	-2 612	-2 796	184
Kommunbidrag	2 796	2 796	0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-3		-3
Resultat	181	0	181
Nettokostnad	-2 615	-2 796	181

Specifikation av Bidrag enligt resultaträkningen

Benämning/Ändamål	Ansvarig myndighet	Utfall (Tkr)
Riktade statsbidrag		
Övriga bidrag		
SUMMA BIDRAG		